

«خبرنگاری یعنی یافتن اطلاعات، تفسیر اهمیت آن‌ها، و سپس در میان گذاشتن آن اطلاعات با مخاطبان. این کاری است که همه خبرنگاران انجام می‌دهند: یافتن، تأیید کردن، غنی کردن و سپس پخش کردن اطلاعات.»

دیوید بروئر: بی‌بی‌سی، سی‌ان‌ان، الجزیره

بررسی کردن حقایق، یک مقاله خبری را از شایعات بی‌اساس و تبلیغات متمایز می‌کند؛ اصل قضیه را از «بازی با کلمات» متمایز می‌کند و معمولاً حقایق را که بسیاری دوست دارند مخفی بماند برملا می‌کند. خبرنگاران می‌توانند با اطلاعات و حقایقی که جمع‌آوری، تفسیر و پخش می‌کنند قدرت بسیار زیادی در اختیار داشته باشند. یک مقاله یا مجموعه مقالات می‌تواند منجر به بحثی در میان عموم شود و تاریخ را عوض کند. مثبت یا منفی بودن این تأثیر تا حد زیادی به دقت و صحت خبرنگاری یعنی بررسی کردن حقایق بستگی دارد.

بررسی کردن حقایق، بی‌طرفی و انصاف در گزارش‌نویسی

۱. دو منبع موثق

مطلوب نباشد (برای مثال، در مورد یک تجاوز خشونت‌آمیز یا خشونت فیزیکی خانگی)، گزارش بی‌طرفانه باعث ایجاد اعتماد و اطمینان می‌شود.

خود شما می‌توانید مانعی بزرگ بر سر راه بررسی کردن دقیق حقایق باشید. از این آزمون کوتاه برای کمک به تعیین اینکه آیا گزارش‌تان منصفانه و بی‌طرفانه است استفاده کنید. از خودتان بپرسید: اگر این گزارش درباره خانواده خودتان بود، باز هم آن را منصفانه می‌دیدید؟

دقت و صحت حقایق، رکن اصلی خبرنگاری را تشکیل می‌دهد. طبق بهترین شیوه‌های خبرنگاری، تمام حقایق باید توسط دو منبع موثق مستقل و معتبر تأیید شوند. اگر نمی‌توانید اطلاعات را تأیید کنید، در گزارش خود با شفافیت و صداقت به این مسئله اذعان کنید.

معمولاً خبرگزاری‌ها به‌عنوان یکی از این منابع قلمداد می‌شوند. اگر از آن به‌عنوان منبع استفاده می‌کنید، باید به دنبال منبع دوم هم باشید، مثلاً یک کارشناس یا شاهد عینی که تمایل داشته باشد برای تأیید اطلاعات آن خبرگزاری صدایش ضبط شود. در حالت ایده‌آل، باید بتوانید اطلاعات به‌دست آمده را به آن منبع نامبرده نسبت دهید. بعضی اوقات، به دلایل قانونی، مسائل مربوط به حریم خصوصی، و یا احتمال ایجاد خطر، نام بردن از منبع خبر توصیه نمی‌شود. در چنین مواردی، باید مطمئن شوید که منبع خبرتان موثق است.

۳. تعادل در لحن

حواستان باشد که گزارش‌ها «تعادل لحنی» داشته باشند تا جایی که ممکن است زبان را بی‌غرض و بی‌طرف نگاه دارید. مثلاً، از عبارت خنثی و بی‌طرف «او گفت» بجای «او اقرار کرد» استفاده کنید.

۲. بی‌طرفی

به‌عنوان خبرنگار، نمی‌توانید همیشه «حقیقت» را تضمین کنید؛ بیشتر داستان‌ها حداقل دو رو دارند. درست است که اجباری نیست در هر خبری هر دو روی داستان را ارائه دهید، اما در گزارش‌ها باید تعادل حفظ شود و به آن، اطلاعات پس‌زمینه‌ای و در واقع حقایق مربوط به موقعیت اضافه شود. بی‌طرفی همیشه میسر نیست، و شاید هم همیشه

۴. تفسیر کارشناس، شاهد عینی، و فرد حاضر

خبرنگار به چه کسی می‌تواند اعتماد کند؟ در حقیقت، به هیچکس. خبرنگار باید همیشه به اطلاعاتی که به او داده می‌شود با شک و تردید نگاه کند و آن را تأیید کند. به افراد مورد تماس خود کورکورانه اعتماد نکنید حتی اگر در گذشته ثابت کرده باشند که قابل اعتمادند. در این مسئله محکم و استوار باشید و از استانداردهای خود کوتاه نیایید.

۶. نفوذ افراد ذینفع و منابع

منابع بسیار زیاد و متنوعی، خبرنگار را با حقایق یا «به اصطلاح حقایق» بمباران می‌کنند. افراد ذینفع در این مسئله؛ افراد مورد تماس؛ و خود تحقیقات خبرنگار. تا جایی که می‌توانید اطلاعات خود را با منابع دیگر تطبیق دهید.

حواستان باشد که «کارشناسانی» که نامشان را ذکر می‌کنید واقعاً کارشناس باشند و بدانند چه می‌گویند. سعی کنید مشخص کنید آیا آن‌ها یا منابع دیگر، برنامه یا انگیزه پنهانی دارند یا خیر؛ و اگر داشته باشند، آن را افشا کنید.

از تمام افرادی که اسمشان در گزارش آمده نظرخواهی کنید. هدف، خبرنگاری «عاری از غافلگیری» است. افراد و سازمان‌هایی که درباره آن‌ها گزارش می‌نویسید، نباید با خواندن آن غافلگیر شوند. به‌طور کامل برایشان توضیح دهید که چه چیزی درباره آن‌ها می‌گویید، و از آن‌ها پاسخ بخواهید.

۵. اخبار داغ و فوری، نسبت دادن و توضیحات تکمیلی

بعضی اوقات، مجبور می‌شوید قانون «دو منبعی» را بشکنید. مثلاً، ممکن است اخبار فوری آمده باشد و اگرچه نمی‌توانید اطلاعات را تأیید کنید، مدارکی دارید که نشان می‌دهد آن اتفاق رخ داده است و می‌خواهید خیلی زود آن خبر را منتشر کنید.

در چنین مواقعی، باید از چنین عباراتی مثل «به گزارش خبرگزاری‌ها» استفاده کنید. حتی ممکن است بخواهید به آن اطلاعات، توضیحات تکمیلی نیز اضافه کنید و از عباراتی مانند «هنوز نمی‌توانیم این گزارش را تأیید کنیم» استفاده کنید.